

videre Forhandling af det foreliggende Lovforslag vil føre til et afgjørende Bævis for Nødvigheden af Regjeringens Anskuelse om, at Meningerne om Hovedpunkterne i Lovforslaget ere saa afgigende, ikke alene blandt Medlemmerne af dette Thing, men mellem begge Thing, at der ikke kan være Tale om nu for Tiden at opnaa en Overenskomst om nogen Ministeransvarlighedslov. Det er af denne Grund, at jeg anbefaler dette Lovforslag til videre Forhandling.

Bagger: Som udtalt af den ærede Forslagsstiller, er jo det Forslag, som foreligger her, endog saa ordret overensstemmende med det, som i sin Tid, saa vidt jeg erindrer for omtrent 3 Aar siden, blev indbragt her i Thinget af forskjellige ærede Medlemmer, derunder ogsaa den nuværende ærede Forslagsstiller. Seg bellager, at den ærede Forslagsstiller, idet han har indbragt dette Forslag paany, ikke har fundet sig foranlediget til at gjøre nogen som helst Forandring i Forslaget, der saaledes foreligger aldeles som tidligere. Der er ikke alene fra den ærede Forslagsstillers Side ikke taget noget Hensyn til de mange Modbemærkninger fra anden Side, som fremkom ved første og tredje Behandling i 1876 fra mig og andre ærede Medlemmer, baade om Principerne for og om Enkelthederne i det foreliggende Lovforslag, men der er heller ikke — hvad der nu er min væsentligste Indvending mod Lovforslaget — i selve Lovforslagets Paragrafer og disses Indhold — om end ogsaa vist i den ærede Forslagsstillers idag fremkomne Udtalelser — taget noget som helst Hensyn til de 2 Rigsretsdomme, der affagdes i 1877 i de Sager, Folkethinget havde anlagt mod forskellige tidligere Ministre. Dette sidste forekommer mig rigtignok noget mærkeligt. Forholdet er jo i Virkeligheden dette, at vi nu have 3 Rigsretsdomme, som der formentlig bør tillægges en ikke ringe Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes en Ministeransvarlighedslov skal se ud, og det er saa meget mere mærkeligt, at intet saadant Hensyn er taget som den ærede Forslagsstiller har en udmærket jagtyndig Beileddning til en rigtig Forskaelse af de 2 sidste Domme i den meget ærede offentlige Anklager, som jo har Sæde i dette Thing, og han, som mere end nogen Anden maa kunne udtale sig om de Principer, som maa antages at ligge til Grund for i det Minste de 2 nævnte Rigsretsdomme fra 1877. Det tør vel imidlertid haabes, at de fremtidige Forhandlinger maaste gennem et Udvalgs Nedsættelse kunne føre til, at Thinget kan drage Nytte af de Erfaringer, som det ærede Medlem for Rjuge (Hjrup) i høiere Grad end noget andet Medlem her i Salen, har erhvervet, og den Bistand, som han derved er i Stand til at yde. — Naar jeg nu efter disse indledende Bemærkninger gaar over til at udtale mig om det foreliggende Lovforslag, kan jeg lige som den ærede Forslagsstiller henholde mig til

hvad jeg for 3 Aar siden har udtalt derom; men da jeg ønsker at gaa ind paa en nærmere Drøftelse, er jeg nødt til, paa flere Punkter at gjentage, hvad jeg før har sagt. Det forekommer mig, at Lovforslaget, saaledes som det foreligger, hviler paa Principer, som jeg er bange for, man maa sige, ikke ganske stemme med den Principer, som ligge til Grund for vor Forfatning. Det forekommer mig, at saaledes som den ærede Forslagsstiller i Lovforslaget har stillet, Ministrene bliver deres Stilling ikke en saadan som Grundloven har tænkt sig; men nærmere sig en saadan, at de kun kunne siges at være Indehavere af den Art executive Myndighed. En saadan Stilling er imidlertid ikke den, som jeg tror, vor Grundlov har tænkt sig, de skulle have. I saa Henseende skal jeg gjøre opmærksom paa, hvorledes Grundlovens § 11, der vistnok maa antages at indeholde Hovedbestemmelsen paa dette Omraade, udtaler, „Kongen har med de i denne Grundlov fastsatte Indskrænkninger den højeste Myndighed over alle Rigets Anliggender og udøver den gennem sine Ministre“. Det forekommer mig, at allerede heri ligger, hvad den ærede Forslagsstiller efter min Mening ikke har taget tilstrækkelig Hensyn til: en tydelig Angivelse af Ministrenes Stilling som følgende: „en dobbelt: Reining, dels Ministrenes Forhold til Repræsentationen og dels Ministrenes Forhold til Statens Overhoved“ idet nemlig den omtalte Paragraf og andre Paragrafer i Grundloven, navnlig §§ 14 og 69, utvivlsomt give særlig Henviisning til Kongen som den, der gennem Ministrene udøver den ham tilkommende højeste Myndighed over alle, vel at mærke alle Rigets Anliggender, saa vel den ham alene tilkommende administrative Myndighed som den ham tilkommende Andel i Lovgivningsmagten. Det tror jeg, man maa særlig lægge Vægt paa, og det maa jeg særlig gjøre gjældende her, netop fordi jeg, som sagt, tror, at Lovforslaget alffor meget ser bort derfra, idet det glemmer saaledes staar det i alt Fald for mig, at pointere dette: Ministrenes Stilling som Repræsentanter for Kongen og som de Organer, hvorigennem Statens Overhoved udøver den ham tilkommende Myndighed. Jeg tror altsaa, og dette er, som sagt, min Hovedindvending, at selve Lovforslaget som det foreligger, ikke tager det Hensyn til de Kongelige Prærogativer, som det burde. Jeg skal ved at gennemgaa de enkelte Afsnit søge nærmere at paavise, at denne min Opfattelse vistnok er rigtig, og jeg skal da først denbe mig til første Hovedafsnit. Dette Afsnit indeholder Bestemmelser om, hvem Ansvaret paahviler og det begynder med at optrykke de to Grundlovsbestemmelser om, at Ministrene ere ansvarlige for Regjeringens Førelse, og at Kongens Underskrift under de Lovgivningen og Regjeringen vedkommende Beslutninger giver disse Gyldighed, naar den er ledsaget af en eller flere Ministres Underskrift. Frem-